

HOŞGELDİN KRİZ

Aydınlık Dergisi, 10 Kasım 2002

Yıldırım Koç

Adalet ve Kalkınma Partisi 3 Kasım 2002 genel seçimlerinin ardından IMF ve Avrupa Birliği konularında sermaye politikalarını kararlı bir biçimde uygulayacağını açıkladı. CHP Genel Başkanı Deniz Baykal'ın AKP ziyaretinde de bu konularda mutabakat olduğu belirtildi. Bu gelişmelerle birlikte borsada bir canlanma yaşandı. Dolar ve Euro da düştü. Ülkede siyasi istikrarın sağlandığı ve Türkiye'nin sorunlarının çözüldüğü doğrultusunda bir hava pompalandı.

Halbuki, hoşgeldin kriz. Geçmiş olsun AKP.

Türkiye'de yıllardır yaşanan krizi yalnızca siyasi istikrarsızlığa bağlamak gibi sığ bir bakış açısına sahipseniz, göstermelik gülücüklere inanarak krizin aşıldığını düşünebilirsiniz. Ancak krizin gerçek nedeni, Türkiye'nin emperyalizme her geçen gün daha da artan bağımlılığıdır, ulusal çıkarlar sözkonusu olduğunda izlenen teslimiyetçi politikalar, ulusötesi ve yerli sermayenin tahakkümü, yağması ve soygunudur, yolsuzluklardır, israftır, piyasa ekonomisidir.

Adalet ve Kalkınma Partisi'nin seçim bildirgesinde dürüst davranılmış, yapılacak olanlar açıkça yazılmıştır. Oluşacak hükümetin IMF'nin, ABD'nin ve AB'nin talepleri konusunda izleyeceği çizgi açıktır. Bu çizgi içinde krizden çıkılması ve hatta krizin daha da derinleşmesinin önlenmesi söz konusu değildir.

Kamu maliyesine bakıldığında çok büyük bir krizin eşiğinde olduğumuz ortadadır. Türkiye, gelirini borcunun faizine yatıran bir müflis tüccar görünümü vermektedir. Toplanan vergi, iç ve dış borçların faizlerine ancak yetmektedir. Yatırımlar durmuştur. İzletilen politikalarla ülkemiz tarihinin en büyük yoksullaşması ve mülksüzleşmesi yaşanmaktadır. Ünlü ütopyacı Thomas Moore 1516 yılında yayımlanan Ütopya kitabında, İngiltere'deki mülksüzleşme sürecini anlatırken, "bu ülkede koyunlar insanları yiyor" demişti. Anlattığı, koyunlara mera yaratabilmek için yarıcılarının topraktan kovulmaları süreciydi. Türkiye, çeşitli nedenlerle geciktirilmiş yoksullaşma ve mülksüzleşme sürecini, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarında yaşayacak. AKP seçim bildirgesinde bunlar açık açık yazıyor. Ne yazık ki halkımızın henüz seçim bildirelerini okuma gibi bir alışkanlığı yok.

Halkımız Cumhuriyet döneminde iki kez büyük yoksullaşma yaşadı. Birincisi, 1929 dünya bunalımının Türkiye'ye yansmasıydı. 1928 yılında buğdayın kilosu 16 kuruştı. 1930 yılında 4 kuruşa düştü. Buğdayını satan köylü vergilerini ödeyemedi, gazını, bezini, tuzunu alamadı. CHP'ye düşman oldu. İkinci yoksullaşma İkinci Dünya Savaşı sürecinde yaşandı. Türkiye'de köylülüğün muhafazakar bir çizgide bulunmasının nedenlerinden biri, CHP döneminde iki kez yaşanan bu büyük yoksullaşmalardır.

Daha sonraki yıllarda krizler oldu ama büyük yoksullaşmalar yaşanmadı. 1958 krizinin etkisi sınırlıydı. 1960'lı yıllarda büyüme yaşandı. 1970'li yıllarda yaşanan krizin kitlelerde büyük yoksullaşmaya yol açması engellendi. 1980'li yıllardaki yoksullaşma yavaştı, sınırlı boyuttaydı ve daha sonra telafi edilebildi. 1991, 1994, 1999, 2000 ve 2001 krizleri henüz çöküntülere yol açmadı.

Ancak bugün öyle bir krizin eşiğindeyiz ki, 1929 buhranının ve İkinci Dünya Savaşı'nın yarattığından daha da büyük bir yoksullaşma yaşanacak. Bu yoksullaşmanın tüm faturası, bu kez muhafazakar bir partinin omuzlarına yüklenecek. Türkiye'nin aydınlanma sürecinde AKP yönetimi altında yaşanacak büyük sıkıntılar sayesinde önemli adımlar atılacak.

Hoşgeldin kriz. Geçmiş olsun AKP.